

2.5 Rakennus- ja ympäristölautakunta

2.5.1 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	TA muutos 2026	TA + MU 2026	Toteuma 01-06/2026	Jäljellä	Toteuma-%
Myyntituotot	17 724	0	0	0	0	0	0 %
Maksutuotot	109 964	100 000	0	100 000	70 563	29 437	71 %
Tuet ja avustukset	1 902	757	0	757	0	757	0 %
TOIMINTATUOTOT	129 590	100 757	0	100 757	70 563	30 194	70 %
Henkilöstökulut	-230 047	-247 090	0	-247 090	-122 193	-124 897	49 %
Palvelujen ostot	-92 006	-89 392	0	-89 392	-49 111	-40 281	55 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 970	-2 550	0	-2 550	-452	-2 098	18 %
Avustukset	-62 718	-57 000	0	-57 000	-49 032	-7 968	86 %
Muut toimintakulut	-13 268	-14 305	0	-14 305	-7 519	-6 786	53 %
TOIMINTAKULUT	-400 009	-410 337	0	-410 337	-228 306	-182 030	56 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-270 419	-309 580	0	-309 580	-157 743	-151 837	51 %

Vastuuhenkilö: Tekninen palvelupäällikkö

Vastuualueen toiminta:

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu hoitavat toimialueeseensa kuuluvia, lakisääteisiä viranomaistehtäviä. Lisäksi vastuualueeseen kuuluu kunnalle kuuluvat, yksityistehin liittyvät tehtävät, kuten yksityistieavustukset. Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kunnassa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa kaavoituksen noudattamista sekä huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan alueidenkäyttölaissa ja rakentamislaisissa tai niiden nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Rakennusvalvonnan tehtävien keskeisinä tavoitteina on varmistaa, että rakentaminen kunnassa tapahtuu turvallisesti, terveellisesti ja suunnitelmallisesti voimassa olevan lainsäädännön, kaavamääräysten ja hyvän rakentamistavan mukaisesti sekä edistää kestävästä ja laadukasta rakennettua ympäristöä.

Rakennusvalvonta vastaa rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä valvoo rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa säännösten mukaisesti. Rakennusvalvonta antaa myös kunnassa tarvittavaa rakentamisen yleistä ohjausta ja neuvontaa.

Ympäristönsuojelun tavoitteena on edistää kestävästi kehittyvää, terveellistä, viihtyisää sekä luontosuhteiltaan monimuotoista luonnonympäristöä panostamalla lupa- ja valvontatehtäviin sekä toteuttamalla pitkän aikavälin ympäristönsuojelun edistämissuunnitelmaa. Ympäristönsuojelun viranhaltijatehtäviä hoitaa ympäristötarkastaja.

Toimintaympäristö 2026:

Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025 ja korvasi vanhan maankäyttö- ja rakennuslain rakentamiseen liittyvät säädökset. Lakia täydentävien asetusten valmistelu on edelleen osittain kesken. Lainsäädännön uudistaminen on aiheuttanut muutoksia muun muassa rakentamisen lupamuotoihin ja luvanvaraisuuteen, suunnittelijoiden ja työnohtajien vaatimuksiin sekä lupahakemuksen sisältöön. Rakentamislain säädökset tietomallimuotoisen suunnitelman sisällyttämisestä rakentamislupahakemukseen sekä määräajasta lupahakemuksen käsittelylle tulivat voimaan 1.1.2026.

Rakentamislain tuomat muutokset ovat vaikuttaneet toimintaympäristöön ja toimintaan. Uusi lainsäädäntö on asettanut kunnalle velvoitteita uudistaa toimintaa, asiakirjoja ja järjestelmiä. Kunnan rakennusjärjestyksen uudistaminen rakentamislain mukaiseksi on kesken. Muuttuneet lupamuodot ja vaatimukset sekä luvanvaraisuudesta laissa vapautetut rakennuskohteet ovat lisänneet rakennusvalvontaan kohdistuvia neuvontapyyntöjä.

Rakennuksen tietomallien sisällyttäminen rakentamislupahakemukseen on edellyttänyt kuntaa hankkimaan ja päivittämään ohjelmistoja ja järjestelmiä tietomallien käsittelyä varten. Lisäksi laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä velvoittaa kuntien rakennusvalvonnat toimittamaan rakentamiseen liittyvät lupatiedot valtakunnalliseen järjestelmään kansallisesti yhtenäisessä muodossa. Tämä lisää tarvetta henkilöstön koulutukseen ja ohjelmistohankintoihin. Muutosten toteuttaminen tiukassa aikataulussa rakennusvalvonnan päivittäisen työn ohella ja nykyisillä resursseilla on haastavaa.

Vaikka ilmastosuunnitelman laadinta ei ole enää lakisääteisesti sitova toimenpide, Vesilahden jo olemassa olevan ilmastotiekartan päivittämiseen on varauduttava tulevaisuudessa. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen lisäksi on entistä tärkeämpää ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutuminen sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Lisäksi vihreä siirtymä ja kiertotalouden lisääntyminen tuo muutoksia toimintaympäristöön, mikä osaltaan vaatii lupakäsittelijän perehtyneisyyttä ja kouluttautumista etenkin muuttuvaan lainsäädäntöön liittyen.

Informatiiviset tunnusluvut:

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2024	TP 2025	TA 2026	Toteuma TS 2027 1–6/2026	TS 2028	
Rakennusvalvonta						
Rakentamisluvat (kpl)	*	40 + (21)	50	30	50	50
Maisematyöluvut (kpl)	*	12	15	1	15	15
Jatkoajat (kpl)		15	20	14	20	20
Katselmukset (lupaehtokatselmukset/muut katselmukset, kpl)	259*	204/14	150/50	74/6	150/50	150/50
Poikkeamisluvat (kpl)	*	3	10	3	10	10
Käyttöön otetut asunnot (kpl)	8	22	15	10	15	15

Kunnossapitoavustusta saavat tiekunnat (kpl)	94	55	60	59	60	60
Asiakastyytyväisyyden kokonaisarvosana (4–10) **	8,46	8,91	8,0	-	8,0	8,0
Ympäristönsuojelu						
Lausunnot	28	29	30	15	30	30
Ympäristö- ja maa-aineslupapäätösten määrä vuodessa	0	0	1	0	1	1
Vesihuollon toiminta-alueiden jälkiliittyneiden määrä	***	***	2	0	2	2
Valvontaohjelman mukaisten tarkastusten määrä	***	***	15	14	15	15
Muut tarkastukset ***	***	***	5	12	5	5

* Informatiivisten tunnuslukujen mittarit muuttuneet uuden rakentamislain myötä

** Mittaus suoritetaan aina seuraavan vuoden alussa

*** ei aiemmin mitattu